

Глава XII

След ожесточените сблъсъци в астероидния пояс, в които бяха включени роботизирани части, както и след много хиляди взаимно унищожени кораби от типа „корабоносачи“, двете страни се договориха за повторни преговори, при което пък острините със своите условия накрая наложиха и искане за моето присъствие и то без каквито и да било допълнителни обяснения. Те упорито не отстъпваха от това искане. Самият аз можех да слушам това в компанията на чутините край големия холодисплей. Тогава капитан Харстан стана със замислен израз на лицето, нещо размишляваше, а след това даде знак на Хоная да отиде при него и я заведе настрана за някакъв поверителен разговор. Известно време разговаряха насаме. След това се върнаха. Можеше да се види, че Харстан беше все още леко замислен. И гледаше към мен. След това ме извика да отида при тях двамата, затова направих няколко крачки напред и бързо погледнах Хоная, която ми се усмихна със своята характерна чувствена благосклонност към мен.

- Не вярвайте на острините! – каза Харстан. – Сега, в тази изострена ситуация, ще се правят на ударени и набързо ще измислят различни лъжи. Все още не знаят истинското значение на вашето присъствие, нито истинската причина за него, въпреки че вече имат някаква мъглява представа. Ще искат да научат повече. Затова можем да очакваме определени усложнения с предизвикателства, при които могат да бъдат доста ловки. Вече успяха да ни изненадат. А вас, земляните, биха могли да изненадат вероятно още по-бързо. Затова ви моля за мъничко съдържаност и в разговор с тях не бързайте с отговорите на по-взискателните въпроси и ги обмисляйте или разговаряйте с Хоная.

С леко кимване изразих съгласие с предупреждението на Харстан.

* * *

В голямата зала столовете до масата за преговори, по три от всяка страна на левитиращия плот, все още бяха незаети. Придружителите трябваше да останат отзад, но все пак съветниците и експертите по различни въпроси бяха под ръка на преговарящите. Трудно ще бъде. С Хоная стояхме малко настрани, край пътеката, опъната от входа през повече от половината на петдесетметровата зала. Погледът ми се спря на пода под краката ми. Някакъв паркет, изрязан от разноцветно дърво, наподобяващ мозайка на цветна градина с алеи, декоративни храсти и поток, стигащ до стените или, поточно казано, до колоните с малки сводести изходи и с един по-голям, под който в залата достигаше едно истинско езерце с мостче над него, водещо от единия до другия му бряг.

- Делегацията на острините! - съобщи ясен глас от входа на залата. Чутините и острините покрай пътеката се отдръпнаха, всяка група на своята страна, и застанаха в почтителна стойка. И ние двамата с Хоная сторихме същото, само че останахме по-напред, защото с интерес наблюдавах правилата на поведение на тези повисокоразвити цивилизации. Протоколът им беше доста подобен на този на земляните, само че общо взето оставяше впечатление малко повече в смисъл на съхранение на традицията, и то въпреки всички нови технологии. „Хм, за каква традиция става дума?“, ми се натрапваха мисли. Е, да, подчертаната тържественост в присъствието на голям брой придружители сигурно навсякъде е приемлива или очаквана.

На входа се показаха трима преговарящи, придружени от деветима съветници в черни, подобни на фракове сака, под които носеха сребристи, леко впити гащеризони, които съставляваха едно цяло с обувките, всъщност ботушите. А преговарящите иначе имаха също такива костюми, само че разпределението на цветовете беше обратно: фраковете бяха сребристо проблясващи. Още отпреди се бях запознал с тази тяхна „тъкан“, изплетена от хиляди диаманти с размери едва една десета

от милиметъра, поставени в невидими за очите рамки, по-тънки от косъм. А на пръв поглед и съдейки по първото впечатление, тази само малко по-необикновена материя беше с равна повърхност, без прекалено проблясване. Само че отблясъците придаваха на този костюм по-тържествен вид.

Преговарящите се спряха на входа. Приблужи се един от острините в залата и им предаде нещо. Очевидно точно това чакаха. След това средният преговарящ, когото с интерес наблюдавах, решително тръгна напред по пътеката към масата за преговори, а когато трябваше да мине покрай мен, неочаквано се спря и с твърдо и доста строго изражение на лицето ме погледна в очите.

- Убеден ли сте, че сте на правилната страна? – изрече той със сериозност, в която усетих дори някакъв гняв, сякаш ме упрекваше, че съм взел неправилно решение.

- Какво говорите? – се намеси Хоная. – Никакво право нямате да укорявате нашите гости. Поне не на това място.

Обаче чертите на лицето на острина станаха още по-остри. От тях започна да се излъчва истински гняв. Това беше сдържан и реален гняв, който не може да се успокои от няколко странични думи. След това вдигна ръка, още един миг стоя така и с кръгово движение показва близките чутини около нас:

- Това са работи. Всички тези.

Безмълвно го гледах. Нищо не казах. Изобщо не знаех какво да кажа. Всъщност, чувствах се дори малко неудобно. Обиждаше чутините, моите приятели.

- Това не е истина – прошепна Хоная.

Обаче остринът упорито ме гледаше в очите и въпреки, че отбягвах погледа му, изчака толкова време, че да върна самообладанието си. Погледнахме се в очите. Все още стоеше пред мен със същия гневен израз на лицето.

- Те не могат да бъдат ваши приятели. Това не е естествено.

- Това не е истина - избухна Хоная. Сега и нейното лице се покри от червенина и вече не криеше все по-силния гняв с дума, на няколко пъти заседнала в гърлото и на върха на езика. - Вие, острините, сте цивилизация, която е започнала с генна манипулация, още преди да разбере основите на живота и живите същества. Не сте схванали нищо, но вече сте се впуснали в съдбоносен промен. И резултатът е такъв, какъвто е. Инвалиди. Това сте вие. Умствени инвалиди!

На лицето на острина изражението на гняв при обръщането му към мен се измести от цинична усмивка.

- Още ли не са ви разказали приказките за своя произход? Хм? Не? - каза, като сочеше чутините.

- Но мога да му кажа факти за вашия произход - се намеси един чутин до Хоная. - Защото са много кратки и лесни за разбиране.

Тогава се обади и острините наблизиха. Шумът от виковете нарастваше, докато не се намеси един острин от другата страна на пътеката:

- За нас ли ще говориш, бе, робот смахнат? И как? Изобщо основно понятие за живота нямаш, а ще говориш за нас!

Сега се надигна негодуванието на чутините, на всички наоколо. Обади се един по-висок мъж с късо подстригана брада и малко въздълга коса:

- Какви изрази и, освен тях, големи думи! Изсмукват си ги от пръстите и ни ги представят като чисти факти. Всичко останало сте забравили. Нашите предупреждения, препоръки. Колко жалки изглеждахте, когато разкрихме вашата деформираност! С доказателства, разбира се. Нагледно ви изложихме какво не е наред при вас. До най-малката подробност ви обяснихме. И след това започнахте с поправките. Отново набързо и отново погрешно. Наистина е печално, че на това ниво на развитие на цивилизацията разбрахте общо взето толкова малко!

Острините отново възроптаха. Онзи, на когото чутинът говореше, му отвърна:

- При нас не е имало никакви поправки въз осно-

ва на ваши констатации и още по-малко въз основа на ваши препоръки. Въведохме само няколко промени в нашия непрекъснато действащ процес на самоизграждане, който продължава още от примитивното ниво, на каквото са днешните земяни.

Тогава се приближи делегацията на чутините за преговорите. Нейният ръководител иначе хвана само няколко от последните думи, обаче очевидно веднага всичко му стана ясно.

- Моля, придържайте се към споразумението – със сериозен тон спря обяснението на острина. – Този земянин е свободен, както виждате. Дадохме ви възможност да се уверите в това. От наша страна не е имало никаква принуда. Макар че това нищо не означава за вас, както мога да видя и както ми беше ясно още преди това. Искате само за известно време да го смутите, защото нещо повече от това и не можете. Добре осъзнавате това. Обаче стигнахте до някакви заключения по отношение смислеността на това си намерение, което имахте възможност да осъществите сега, въпреки нарушаването на протокола. Добре, сега направихте това, което възнамерявахте, но постигнахте по-малко. Моля! – чутинът с ръка показва към масата. – Да продължим преговорите!

При това чутинът показва на острина, че му дава предимство при тръгването, тоест, че ще го последва, а не обратното. И понеже остринът се колебаеше, чутинът му даде предимство с още по-решително движение на ръката, така че остринът чак тогава тръгна напред.

Аз наблюдавах всичко това със сдържаност и спокойствие. Поне най-вероятно направих такова впечатление или по-скоро исках да си придам такъв вид, въпреки безбройните мисли, които ме връхлитаха заедно с доста смесените чувства. Ръководителят на чутините все пак подхвърли няколко наистина странни мисли, макар че, разбира се, не му повярвах всичко. Изобщо не можах да направя това.

Трудно намерих насърчителни думи за Хоная. Погледнахме се в очите.

- Моя грешка беше, да - започна Хоная с леко замислено изражение на лицето. - Искях сама с по-нагледно представяне на нашата цивилизация да ти дам възможност да стигнеш до по-задълбочено разбиране на противоречията между нас с острините. А иначе, техните обиди са безвкусни и неоснователни. Да, това са само обиди.

Погледът ми се плъзна по меката кожа на леко откритата ѝ шия. Толкова привлекателна мекота се излъчваше от нея, че приказките на онзи острин не можеха да бъдат нищо друго, освен, както каза Хоная, безвкусни обиди без сериозно основание.

Но пък ги изрече с такава убедителност, че... Не можех да намеря точния израз и в мислите си... Да, наистина невероятно... А след това думите сякаш сами ми се изплъзнаха от езика:

- Вашият ръководител на преговарящите не им остана много дължен при размяната на обиди. А ти още по-малко. За какво ги упрекна? Аха, че са умствени инвалиди...

- Е, ами... Малко прекалено грубо беше казано, макар че умът на тези острини наистина е под въпрос, ако вече не е помрачен. Отначало и аз се съгласявах, че тяхната генетична деформация е незначителна, но сега, когато точно от нея се развиха техните действия, които предизвикаха противопоставяне, враждебни действия и съвсем вероятно, както можа сам да видиш, война между нас, вече разсъждавам другояче.

Разбира се, всичко, което предизвиква война, е важно, дяволски важно, мислех си аз.

- А по какво всъщност се различават от вас? Аз почти не виждам разлика - попитах аз.

Обаче при тези мои думи Хоная трепна и с движение на ръката показа, че тези разлики далеч не са малки, като се усмихна:

- Доста се различаваме.

- А всъщност кои са острините - попитах аз.

- Цивилизация, чието зараждане е подобно на това на човешката на Земята, която обаче след това пре-

къснала своя еволюционен път. И то насилствено. Безотговорно. Макар и отчасти по нещастна случайност, по която се стигнало до ядрена война между тях.

През това време всички около нас вече се заслушаха в преговорите, така че при настъпилата тишина и ние двамата с Хоная прекъснахме разговора си.

Започнаха с взаимни обвинения за нарушаване на договорените правила както при предизвикването на военни сблъсъци, така и в общ план, и след кратко събеседване се споразумяха само на кои теми да дадат предимство, т. е. каква ще бъде последователността на обсъжданията. Наведох се към Хоная и прошепнах:

- Няма ли да обсъждат онези ваши енергийни полета?

Хоная в отговор ми кимна с усмивка:

- Ще ги обсъждат. Нали затова сме тук. - Тя изрече това с красноречив намек за увертюра, загарявка преди мача. - Най-важното ще дойде на дневен ред по-късно. Сега ще ни припишат отговорността за първите сблъсъци, въпреки че те ги започнаха, това е безспорно. Изобщо не знам как биха могли да отрекат това. Вероятно като се правят на ударени и като поставят под въпрос съвсем други области, като след това ще доказват връзката им с началните сблъсъци или нещо подобно.

Това беше доста подобно на поведението на различни враждуващи страни на Земята, особено преди военни конфликти, а и след тях, когато ставаше дума за големи или малки спорове. Обаче главният спор между острините и чутините най-вероятно все пак произтича от частично нарушеното равновесие на силите, предположих аз. Моето размишление се спря на вероятността от такова обяснение. Съвсем възможна причина за спора беше и по-успешното осигуряване на енергийни източници за една от двете страни. Най-вероятно за чутините. Да, започнало е нарушаване на равновесието. Обаче можеха да се видят и други доста големи или все по-големи разлики между тези две цивилизации. И ако всички тези думи бяха изречени само с цел обида, без по-сериозно основание, нещо трябва да се крие зад това,

мислех си аз, въпреки че съвсем лесно бих отрекъл твърдение за по-голяма тежест на самите думи. Реакциите и на двете страни, преди всичко чувствените, бяха малко прекалено силни. Дяволски сериозно се нахвърлиха едни срещу други. С поглед обходих набързо близките лица. Да, фактически е така. Всички напрегнато очакваха резултата от преговорите.

- Здравей! – с усмивка ме поздрави един острин на около два метра от мен. Познато лице. Както и остринът до него. Това бяха двамата острини от предишната среща, с които Хоная малко се беше спречкала, и като се има предвид тогавашното им безочие, тяхната компания ще бъде неприятна за нея и сега. Да, по-добре ще бъде да избегна тяхната компания. Заради Хоная. Ни най-малко няма да ми бъде приятно да я поставя в неудобно положение, макар че тогава тя им се противопостави доста самоуверено и при това беше доста убедителна, поне за мен. И тогавашните приказки на тези двамата до голяма степен съвпадаха с последните думи на групата преговарящи от страна на острините, на чиято лъжливост и безсрамие Хоная реагира толкова чувствено.

Двамата острини се приближиха с една крачка по-близо, достатъчно за разговор, който възнамерявах да избегна. И Хоная ги забеляза и по изражението на лицето ѝ можах да открия леко недоволство, макар че учтиво отговори на поздрава им. А напрежението в този момент нарасна. Точно тук ли трябваше да се срещнем така неочаквано! Случайно ли беше? Ако това беше наистина само случайност...

- С моя приятел Орхан се възхищаваме на вашата приятелка. Много е красива – ми подхвърли в леко предизвикателна поза по-близкият острин.

- Разбира се – отговори неговият съсед, въпреки че този комплимент, изречен с известна доза цинизъм, беше предназначен за мен. – Чутините следят всички събития на Земята и особено дизайнерските постижения на земляните, които те много успешно имитират.

Хоная запази мълчание. Погледнах я няколко пъ-

ти. Чувствах се иначе длъжен да се намеся в нейна защита и с удоволствие бих сторил това, но не намерих нито една подходяща дума. Миналото, на което се базираше това безсрамно дразнене, за мен беше не само скрито, неизвестно, но с неясните си очертания ме караше да предчувствам нещо важно. А съдържаността на Хоная и моята се струваха забавни на двамата острини. Поне така реагираха. Е, съдейки от усещането, което имах, такъв начин на разговор беше тяхното амплуа.

- Интересно е как чутините са смесили индустриалния дизайн с външността на живите тела - Орхан говореше на своя другар, все едно сега разговарят само помежду си, въпреки че заради високия му тон можеше да го чуват всички наоколо, а неговият другар, след изключително внимателно слушане с подчертан интерес, и сам се включи в общите размишления.

- Да, наистина е интересно - отвърна той на Орхан. - Нещата си имат форма, която в края на краищата е такава, каквато е. И това е най-важното. Ако формата на землянките е дадена в генетичния код, а чутините постигат същата външност чрез дизайн, то накрая няма изобщо никаква разлика, нали?

Остринът цинично се засмя. И то доста злобно. Като погледнах Хоная и видях реакцията ѝ, квалификацията „злобно“ ми се стори най-подходяща. Това беше упорито повтаряне на обида.

- Хм, тези наистина прекалиха с цинизма си - прошепнах на Хоная. - Изглеждат с малко злобен нрав.

- Да, защото това е така. Това са острини - реагира тя, съдържайки гнева си. - И това за тях изобщо не е нещо особено, нито случайно. Те просто са такива.

Моят показващ разбиране поглед (а в своя гняв тя ми изглеждаше особено красива) потуши яда ѝ, както можах да разбера от очите ѝ. Острините явно искаха да я ядосват с обидите си. Приказките им бяха просто злобни.

- Знаете ли, че ме изненадвате? - Хоная, полуобърната към острините, след това повиши глас.

По-близкият острин веднага реагира весело:

- Забелязахме, да.

И неговият другар при това надменно се хилеше.

- Дълго време бях убедена, че тази ваша ядрена война ви е увредила гените само в областта на чувствата. Но сега тези увреждания се проявяват в още по-широк план. И като деформации. Имате когнитивни затруднения. Но нищо.

Хоная се обърна към мен:

- Планетата си унищожили с ядрени бомби. Всичко било унищожено. Всички живи същества и целия живот на тяхната планета били изтребени. И онези няколко острини, които преживели, тези няколко умствени инвалида, въпреки всичко останали убедени в своето превъзходство. Това са особен вид деформации. Умствени разбира се. От една страна ограничават индивида, а от друга му създават чувство за превъзходство. Невероятно интересно, В този смисъл, разбира се, сте еволюционно постижение. В това няма съмнение, нали?

Сега двамата острини станаха сериозни до много гневен блясък в очите.

- Толкова очевидна лъжа не можем да подминем – възнегодува един острин от кръга на слушателите в непосредствена близост до нас, иначе с по-спокоен вид, – защото това все пак не е истина!

- Но е! – решително каза Хоная. – В спор помежду си сте предизвикали ядрена война. Истина ли е?

- Това да. И последиците са били тежки. Обаче онова, за което намеквахте, не е точно.

- Само няколко души от цялото ви население преживели. Всички останали измрели – продължи Хоная.

- Никакви генетични изменения не е имало заради радиоактивното лъчение, както намекувате в скептичното си изказване – твърд и сериозен хладно я контрира остринът.

- Това са били окончателните последици, доказахме ви това. И тези генетични промени сега се оказват съдбоносни.

- Госпожо, това е лъжа! Приказките на тези двама господа – остринът показва своите другари – не одоб-

рявам, защото не са правилни. Обаче това не ви дава право да се правите на ударени. И първо, генетичните промени са били много малки. А иначе изобщо не са възникнали заради радиоактивното лъчение в ядрената война. Освен това, всички дефекти сме отстранили още отдавна.

- Ами проблемът е точно в това, че не сте. Или сте ги отстранили погрешно и затова стигнахме дотук – пред прага на войната – Хоная продължаваше все по-решително под одобряващото кимане на останалите чутини.

- А за какво говори тази кукла с красив дизайн? – се намеси отново един от двамата острини. – Ами не мога да повярвам! Обвинява ни за генетични дефекти някой, който изобщо няма гени!

- Моля тишина! – се чу глас, усилен чрез високоговорители в стените.

Огледах залата. Бяха се завързали доста оживени разговори, най-вероятно бяха подобни на нашето пререкание, поне съдейки по оживлението. Спорът между тях очевидно беше изострен. Отхвърлих няколко мисли по темата, а още отпреди на преден план виждах нарушеното равновесието на силите заради блокирания достъп до енергийните полета. Съвсем лесно, при узнаване на превъзходството си в момента, острините биха се възползвали от удобния случай да нанесат поражение на чутините и биха предприели нападение. Но все пак досега не бяха сторили това, поне не с всички сили. Техните действия протичаха по-скоро в смисъл на опипване на почвата, провокации с локални нападения и след това – преговори. Не са още съвсем убедени какво става с онези енергийни полета на чутините. Най-вероятно, това е добре. Поне у мен, покрай надеждата, че острините наистина не знаят напълно какво стои зад всичко това, се породил страх да не би да разкрият затрудненията на чутините при възстановяване контрола върху най-големия комплекс енергийни полета. И, в края на краищата, трябва да има още някаква разлика между тях. Хм, тази разлика, ами да, по дяволите! Може би изобщо не е тол-

кова малка. Някои знаци загатваха и за други различия, за които не можеше директно да се каже, че са маловажни. У една цивилизация на такова ниво на развитие бих могъл да очаквам търпимост към различното, освен ако... Потокът от мисли в главата ми спря. Нито една мисъл вече не ми се струваше подходяща. Може ли някаква разлика да бъде неприемлива и за същества на това ниво на развитие на цивилизацията? Именно такова нещо се показва тук в определени моменти. Но как все пак са се понасяли досега? Само заради равновесието на силите? Възможно. Хм... Здравата се обиждат. Онова за уврежданията, които били последица от ядрена война, е доста жестоко. Разстройство на мозъка, на характеристиките, а освен това тези същества биха могли да получат надмощие на толкова високо ниво на развитие на цивилизацията, и то в непосредствена близост до Земята, на която могат да се спуснат когато си поискат. Това вече не може да бъде добре за земляните. Но и за Хоная надмощието на острините няма да бъде добро.

Усмихнах се. Хубаво е, че сме на една и съща страна. Как се разгневи заради онези надути острини! Цинизмът явно е вроден на острините. Дори и мен мъничко ме жегна, когато гледах тяхното високомерно представление. Прекалено много необузданост можеше да се забележи в него, и то сравнено още и с така толерантното миролюбие. Как само могат на своето ниво на развитие на цивилизацията да говорят с такова безсрамие? Е, най-вероятно не всички са такива. Мъжът от последния разговор беше доста различен, макар че все още оставаше на мнението на острините. Може би точно казано – на основите на техните схващания. Защото и той не показваше особена дружелюбност към чутините. Но поне беше готов да разговаря по по-достъпен начин, макар че по думите му, по-скоро по начина на говорене, можеше да се разбере, че възприема различието между чутините и острините като нещо сериозно, а това в този момент показваше определена неяснота по отношение на чутините. Ами да, и у тях имаше нещо тайнствено. Онова с роботите иначе наистина беше обида, но

отчасти може би приемлива, поне що се отнася до определена характеристика на чутините. Може би в техните характери. Обаче да се упреква Хоная, че била студена или дори безчувствена, е глупост. В смисъл, че това наистина не може да бъде вярно. Но тези двама острини несъмнено бяха сугестивни със своето изказване. А и миролюбивият острин не спомена нищо по-конкретно по тази тема, най-вероятно защото трябваше да отхвърли обвиненията на Хоная. Жалко, че поне той не каза нещо повече за чутините. Въз основа на неговите обяснения бих могъл по-лесно да си изградя по-определени представи. Да, доста по-определени представи би трябвало да имам, помислих си аз. И то за двете страни. Трябва да проуча всичко.

Но каквото и да беше вече казано, макар и да беше прекалено малко за изграждане на ясна представа, все пак ми послужи като база за по-добро разбиране. Обичайните способности на земляните са (или поне много вероятно е да са) достатъчно добри за анализиране на това, за което острините и чутините на това свое високо ниво на развитие на цивилизацията се набеждават едни други. Евентуална лудост или пък (защо не?) роботско поведение, и ако става само дума за липса на чувственост или за разстройство на чувствените реакции, независимо от причината – това наистина мога да установя. При всяко положение. Важно е най-накрая да разбера за какво трябва да внимавам. А ще трябва и аз малко да ги посмушкам. Да, всичко, което наистина ми е необходимо, са няколко разговора. Както с едните, така и с другите. Най-добре, в тяхната компания, в ежедневиия живот. Това ще е окей, да. Макар че тази възможност, за съжаление, тук не се предвижда, поне не по време на преговорите, с военните формирования наоколо, когато чувствата са избутани встрани. И ако си спомня реакциите на чутините и всички онези мигове, когато животът им висеше на косъм. Ами да. Каква е истината за тях? Замислих се над въпроса, дали животът им висеше на косъм? Като моя? След някой миг можех да ги видя доста спокойни и то в някои изключително

опасни ситуации, което беше доста необичайно. Наистина, според техните по-късни обяснения, нещата не били толкова опасни, както изглеждали, защото техните материали издържат на несравнимо по-големи натоварвания, отколкото би могъл да очаква един землянин. След това известно време бяха сред битка, а сега са сред преговори. Огледах лицата наоколо, задържах погледа си на едно, след това на второ, трето, повечето се бях обърнали към масата за преговори, на която току-що бяха приели дневния ред, въпреки че и при това доста шумно се спречкаха. Острините упорстваха за приоритетно обсъждане на нарушенията на законите за забрана на вмешателствата на по-високоразвитите цивилизации в еволюцията на разумни същества на по-ниско ниво на развитие, а ръководителят на чутините определи това като леко цинична фразеология, когато, все пак, на вратата чука война. Сблъсъците вече бяха обхванали обширен участък от ER22 до ER742.

- А иначе - добави още чутинът, - ние не се намесваме в еволюционното развитие на нито една цивилизация, включително и човешката на Земята.

- Това изобщо не е истина! - възкликна един острин с изпъкнали вежди на изпитото лице и с издадена малко напред брадичка. - Вашите посещения на Земята станаха май нещо съвсем обичайно. Спускате се на нея, а след това откарвате някои хора, цялото ви начинание там дори не можем да проверяваме, а сега тук твърдите, че не се намесвате в еволюционното развитие на земляните...

- Тези наши спускания на Земята са пренебрежимо редки и са без каквато и да било злонамереност. От наша страна няма нищо спорно при това. Съвсем сигурно е, че не вършим нищо, което би могло да предизвика смут или някакъв страх сред земляните. От друга страна, вашите спускания на Земята бяха много по-чести от нашите, за което можем да се убедим, тъй като и двете страни имаме организирано наблюдение.

А остринът само поклащаше отрицателно глава, като се усмихваше:

- Каква фразеология! А какво ще кажете за Чистилището? Построихте си свое Чистилище и възнамерявате да убедите земляните, че вашата цивилизация е част от тях, а това е само крачка до окупация на Земята с оправданието, че съжителствате в библейското Чистилище.

- Такова дрънкане е недопустимо! - възрази чути-нът отляво на главния преговарящ, с малко по-светла коса с пшеничен цвят и с един нюанс по-тъмни мустаци и брада. - Чистилището е част от нашата цивилизация. С това много добре сте запознати. Много добре знаете какво е място им в досегашното ни развитие. Отрицателното ви отношение с намеци за това, че се преструваме, мамим и вършим други непочтени неща, е обидно. Затова ви моля да уважавате различията, които ни отличават едни от други, защото, макар и да са големи, няма никаква необходимост от военен сблъсък заради тях.

- Добре, построили сте си каквото сте си построили. И ние бихме могли да направим нещо такова без проблем. Обаче, защо го наричате Чистилище? Дайте му поне някакво друго име!

- Ама това е Чистилище!

Сега в залата настана страхотна врява. Всички говореха един през друг. Повечето острини клатеха отрицателно глави, сякаш искаха да кажат, че това е недопустимо, че това не е истина, а чутините споменаваха своята традиция, своето развитие и че Чистилището е част от тяхната специфичност, тяхната култура, а преди всичко - това особено високо споменаваха - тази част от тяхната култура могат да приемат и острините, за тях това би било най-добре, а не да отхвърлят достиженията на високо развитите цивилизации без предварителна проверка.

При всичко изречено, през моето видение за събитието така живо и силно се заизреждаха различни мисли, че неволно от устата ми излезе малко по-високо мърморене с полугласно заключение:

- Ама това наистина вече е прекалено!

В момента, когато забелязах реакциите на близ-

ките лица около себе си, се стреснах. Доста много от тях погледнаха към мен.

- Блъфират! – ненадейно ми долетя обяснение от страни. Погледнах и видях усмихнатото лице на по-близкия от онези двама цинични острини. Това беше приятелят на Орхан. Реагира на моето полугласно размишление. – Тези чутини блъфират. Нима не отгатнахте това? – добави арогантно той.

Отместих поглед, понеже от тези двамата цинични острини трудно бих могъл да получа каквото и да било добронамерено обяснение. Смущаваше ме и леко покровителския им тон вместо техния обичаен цинизъм. И то прекалено много, за да се хвана за подхвърлената дума и директно да ги разпитам за обяснението им на това необичайно понятие „Чистилище“. Макар, разбира се, да се нуждаех от доста обяснения. Защото своя първоначален план да получа обяснения за ядрената война от едната страна и за обидите – от противоположната страна, като след това с леко прикрито детективско наблюдение по някакъв начин проверя всичко, сега трябваше да допълня със задълбочаване в смисъл, че Чистилището е част от тяхната специфичност, както казват чутините, а това по никакъв начин не съвпада с реакциите по тази тема на острините, които се опитаха да разобличат чутините като измамници или нещо подобно, които се правят на ударени. А друг въпрос беше и това защо в началото на преговорите на преден план поставиха именно своето отношение към земляните. Поне по мое мнение това беше по-маловажен проблем, ако се имат предвид размерите на двете гигантски за земните понятия цивилизации с колосални военни и енергийни потенциали. Милиарди пъти по-големи от земните. И сега отношението към земляните беше на първо място. Острините упорито настояваха за това. А чутините, при споменаване на Чистилището, се позоваваха на специфичностите на своята цивилизация. А какво пък трябваше да си мисля аз за всичко това, беше нещо друго. Поклатих отрицателно глава сам на себе си, заради невъзможността да разбера.

От всичко, което знаех, не можех да си изградя никаква правилна представа. Тоест, не бях научил нищо, което наистина би могло да предизвика противоречия, чак до заплахата от война. И това Чистилище. Какво всъщност се има предвид под това понятие? Нима онова, което спомена Миро тогава, след танца ми с Гиги в бар „Небостъргач“ – нещо за приликата на онзи чутин с неговия баща? Еднакви маниери, смях, реакции. Ами да, и аз самият забелязах прилика, съответно от смеха му и самият аз добих впечатление за близост с неговия баща. По външност иначе беше различен – или пък може би и да не беше. Доста по-млад беше онзи чутин от баща му. А как е изглеждал баща му неоплешивял, без бели коси, без брада и мустаци, не бих могъл и да кажа. Хм. Чистилище? В какъв смисъл? Като покаяние за греховете преди влизане в рая? Най-вероятно, няма да е нещо такова, поне не в този прост смисъл, понеже след това би трябвало да има някаква проверка чрез божии съд. Пък и не се забелязва никаква насоченост на чутините в тази посока. А за острините тази работа трябва да е съвсем неприемлива. Защо? Тоест, какво е неприемливо за тях? Възможно е Чистилището да е само някакво помещение, име за някакво... Обаче какво може да означава това за земляните? Или какво може да означава това изобщо? Връзката, значи, би трябвало вече да е установена. По дяволите! Възможно ли е някой в този смисъл да използва земляните? Тоест, вече да ни използва? Обаче как? Техните пропускателни пунктове към енергийните полета, а и кодираните и защитни бариери, базирани на чувствените реакции по време на някаква незначителна забава на някакви разюздани младежи на Земята представляват проблем. Значи, зад всичко това има някаква връзка. Това е ясно. Защото, ако нямаше, и аз нямаше да бъда тук. Още самото ми присъствие във всички тези досегашни събития, показва, че има контакти, връзки или отношения между чутините и земляните, независимо от това как бих ги нарекъл. А и между острините и земляните би трябвало вече да има установени някакви отношения, защото острините също би трябвало да са се

спускали на Земята, обаче, както каза онзи острин, без намеса в земната еволюция, значи, най-вероятно, по-скоро в ролята на наблюдатели, което би трябвало да означава коректно отношение, въпреки че изглеждаха доста по-цинични от чутините, които, поне що се отнася до Хоная, за която не можех да греша, са несравнимо по-чувствени.

Хоная? Чистилицето? Двамата острини я засягаха на „кукла с красив дизайн“, следователно с намек за някакъв „дизайн“ на роботи. Да, хм, на роботи ги обиждат тези острини... Роботи? Защо? Заради липса на чувственост? У Хоная нямаше нищо метално, нищо роботско, беше далеч от безчувственост. Точно обратното. Толкова живот с човешка топлина имаше у нея и толкова радост, веселие, а също и тъга, смесени с някакъв страх, с някакво очакване... Такива обиди от острините вече не можех да приема.

На масата за преговори острините, по време на обсъждането на отношението към по-малко развитите цивилизации, противно на чутините, непрекъснато споменаваха земляните, човешката цивилизация. А чутините говореха само за по-малко развитите цивилизации изобщо, а за земната само в обосновката на това как между тях и земляните е установено отношение на дълбоко уважение; това съвпаднаше с моя опит, съответно с моето усещане, породено от отношението на чутините към мен, а вероятно и към земляните. И когато това непрекъснато намесване на въпроса за земляните в преговорите ставаше все по-подобно на академичен диспут, вече доста неразбираем заради посвещаването на толкова много време на така маловажната Земя, поне в сравнение с цивилизациите на чутините и острините, един острин от групата на преговарящите прекъсна дискусията с искане за незабавно преустановяване на всички контакти с по-малко развити цивилизации. Преустановяването би трябвало да продължи до сключване на общо споразумение за край на извънредното положение, след което под засилен контрол отново да се възстанови равновесието, основано на взаимно уважение и признаване на

правото на собствено еволюционно развитие.

След това, по искане на чутините, последва кратка почивка, за да могат, както казаха, да разговарят за приемливостта на предложението. А след като се върнаха на масата за преговори, ръководителят на групата на преговарящите прие предложението и каза:

- Надявам се, че накрая можем да се съсредоточим на въпроса за свободните коридори, които, както всички знаем, са или с поставени бариери в астероидния пояс и на други места в космоса, или са затворени, или преминаването през тях е затруднено.

А сега острините поискаха почивка за консултации. Получих впечатление, че толкова бързото съгласие на чутините ги е изненадало до истинско безпокойство сред техните редове. Всички острини около мен видимо се развълнуваха.

- Кое то търсеха, намериха - можах да уловя сред коментарите на острините, а веднага след това и съгласие в отговора:

- Така изобщо няма да ни... Не бива да им позволим това.

Всички от страната на острините надигаха гласове. Очевидно в комисията вече трябваше да знаят нещо, само че най-вероятно не с подробности, защото щяха да се съсредоточат върху мен, а не върху земляните изобщо.

- Петър - прошепна Хоная до мен, със знак да се приближа до нея. На лицето ѝ прочетох желание за поверителен разговор, докато скришом поглеждаше към острините, които разговаряха помежду си и отправяха все по-остри погледи към нея. Наведох се до устата на Хоная, така че усетих топлия ѝ дъх, и тя каза:

- Петър, острините свързаха нашите зачестили полети до Земята в последно време с предположенията си за евентуалните ни затруднения при управлението на енергийните полета. От това, че внезапно се развълнуваха, когато се съгласихме да преустановим контактите си със Земята, вече можем да заключим, че са успели да установят нашите затруднения. Постоянният информа-

ционен обмен със земляните, според техните констатации, е от изключителна важност за нас, въпреки че не знаят защо. Затова и затваряха всички пътища през астероидните пояси. А сега разбраха, че този обмен вече не ни е толкова належащ и, което може да бъде опасно за нас, че именно нашата мисия има задачата да предаде последната информация, която по тяхната сегашна оценка, най-вероятно като се има предвид нашето съгласие да се преустановят отношенията със Земята, би трябвало да ни бъде достатъчна, поне за известно време. Те все още са убедени в правилността на своите предположения по отношение на пренасянето на информация от Земята, която е от изключителна важност за нас. Обаче сега гледат на това като на нещо, което вече е извършено, въпреки всичките им предвиждания и блокади. Установили са, че всъщност се нуждаем само от допълнителна информация, която трябва да бъде предадена от нашата сегашна мисия. Иначе не знаят каква трябва да е тази информация, обаче техните групи от анализатори вече са се насочили към проучване на всичко, което е свързано с нашата мисия, с този наш полет. Може дори и да установят фактическата причина за него. А дотогава вероятно ще направят всичко, което е по силите им, за да спрат пренасянето на последната част от информацията. Ще нападнат нашата мисия и, вероятно, по-специално теб. Не трябва да им се оставяш. Ние ще бъдем до теб. И аз също. Трябва да се изтеглим от това помещение, въпреки че вероятно няма да искат да те изпуснат. Не спори с тях. Каквото и да кажат, изслушай ги с кимане и приемане на казаното от тях за сведение, обаче им покажи, че не си в състояние веднага да прецениш какво да отговориш, поради което не можеш да вземеш окончателно решение, което най-вероятно и наистина е така. Междувременно вече сме подготвили всичко, за да те запознаем напълно с нашата цивилизация, която е абсолютна противоположност на онова, което острините ни приписват, когато ни обиждат на работи. Наистина, абсолютна противоположност. Поради генетичните деформации, те са станали несравнимо по-

роботски от нас. Те са метални циници без чувства.

Исках да погледна към двамата острини, но ги видях непосредствено до себе си. Трябваше да са се приближили точно при последните думи на Хоная, и то така незабелязано, че се сепнах, когато неочаквано ги усетих. Бяха съвсем сериозни, без циничната усмивка. Гледаха към мен без следа от каквото и да било високомерие.

- Всичко показва, че вашите пътувания са доста важни – започна Орхан. – И то не само за чутините, а и за нас, и по-специално за земляните. Борим се за еволюцията. За нормално протичане на еволюцията, разбирате ли? – Орхан ми остави няколко мига за размисъл. – Ние сме високоразвита цивилизация, както знаете. И чутините са на същото технологично ниво. Обаче, предупреждавам ви – само на същото технологично ниво. Не на цивилизационно, защото те не са живи същества...

- Но пък вие сте?! – избухна Хоная. – Вие, циници безчувствени!

- Бих ви помолил само за няколко мига внимание – я прекъсна Орхан с явното намерение да отклони вниманието ми от Хоная, като вече се опитваше да я избута, приближавайки се до мен.

Обаче нашият разговор привлече вниманието както на острините, така и на чутините. Вече всички го последваха, както и самият аз видях това едновременно с избутването на Хоная от Орхан, за което в този момент нямаше никаква причина, тъй като не беше необходимо да се говори от толкова близко разстояние, а за нормален разговор имаше повече от достатъчно пространство. Освен това, последните събития ме сближиха така силно с Хоная, че застанал до нея, поне в неприятните за нея ситуации, ме обземаха покровителски чувства. С вдигане и бавно спускане на ръцете показвах желание да успокоя разговора, което Орхан прие с кимане, обаче веднага продължи:

- Еволюцията и при нас протича напред. И ние, острините, с цивилизация, израсла чрез също такава еволюция, през каквато се мъчите да преминете и вие, земляните, се борим за съществуването на нашия ево-

люционен път. Такъв, какъвто някога чака и вас, земляните. А чутините искат да прекъснат този ваш еволюционен път и да ви натрапят своята, базирана само на частични информационни пакети, ако не напълно, то поне отчасти унищожена цивилизация. Техните гени са унищожени, въпреки онова, което имат, те изобщо не са гени, а само някакви компютърни програми, които е използвала онази унищожена цивилизация.

- Това не е истина! – извика Хоная. – Не произлиза от никаква загинала цивилизация! Какво безсрамие! Знаеш ли изобщо какво говориш? Вие едва сега стигате нивото на частичното разбиране на по-високоразвитите цивилизации, на което сме сега ние, и вашият проблем преди всичко са вашите слаби възможности да схванете тези факти. Слаби са заради вашия цинизъм и високомерие. Ако земляните разберяха как високомерно гледате на тях, ще им се изпари всякакво, и най-малкото дори желание да си сътрудничат с вас. Но не само това. От вашето високомерие биха разбрали колко незначителни и излишни са за вас, както и че вие виждате в тях само някакво ненужно повторение на изминатия от вас път. Ако ни нямаше нас, вие щяхте още отдавна да сте ги унищожили.

- А това вече не е истина! – сега кипна Орхан. – Ние не унищожаваме по-малко развитите цивилизации! Причината да не се приближаваме много до тях е съзнателният ни избор да не се намесваме в еволюцията на нововъзникнали цивилизации. Също и на човешката.

- Да, безброй пъти можахме да констатираме, че ги определяте като малко по-развит животински вид – гневно му отвърна Хоная.

- Не е истина! Отношението ни към тях далеч не е нито негативно, нито омаловажаващо. Ние уважаваме техния еволюционен път. Всичко при тях ни напомня на детските години на нашата цивилизация. А иначе е истина, че някои техни обичаи и реакции се струват забавни на отделни наши хора, обаче от това да се прави заключение за нашето високомерие и презрително отношение към земляните, е прекалено. Това просто не е

честно.

Обаче Орхан с думите си накара присъстващите чутини да клатят отрицателно глави с насмешливи забележки.

- Винаги и навсякъде досега сте имали еднакво поведение - с повишен глас се намеси един чутин на две-три крачки вдясно от мен. - Нападат и унищожават всичко, което пречи на вашите интереси. И много факти сочат промяна на вашите интереси по отношение на планетата Земя. Тази планета започна да ви харесва. А планета без ненужната човешка цивилизация ще ви бъде още повече по вкуса.

- Това пък е злобно! - ядоса се остринът, който му стоеше отляво и искаше да продължи, когато от централната част на залата, откъм масата за преговори, неочаквано се чу все по-висок говор, смесен с възгласи, и настъпи някаква суматоха с тичане. Един от бързащите острини спря до Орхан, към когото се придвижиха още от острините наоколо, и завързаха оживен разговор шепнешком. Сигурно имаше нещо, което силно ги развълнува. Острините най-напред се пръснаха на отделни групи, а скоро след това отделни хора от тях вече подскачаха или пък от време на време поне размахваха стиснат юмрук. И техните разговори заедно с различните обяснения ставаха на все по-висок глас, докато накрая някой се провикна:

- Чутините нямат достъп до енергийните си полета!

- Какво? - възкликнаха няколко спокойни дотогава острини. - Какво е станало?

- Най-новите анализи на положението потвърдиха предположенията за блокиран вход към най-големите енергийни полета на чутините. Това сега е факт. Целият им увеличен трафик до Земята и обратно е вследствие на това блокиране.

Орхан широко се засмя и засия от радост. После замахна с ръка. Да, това за тях беше успех. Това беше желана новина. Такава и по-специално тази.

- Ключалката им се запушила! - възкликна след

това той с хумористично вдъхновение.

- Умоляваме всички участници в преговорите за малко внимание! – се обади неутралният хост компютър в залата за преговори. – Поради променени обстоятелства прекъсваме преговорите до следващо нареждане.

- Бързо! – чух гласа на Хоная. – Това означава война. Острините ще нападнат. Подготвили са си всичко. Чакаха само за потвърждение от своя анализаторски център. По техни сметки предимството, което имат в момента, им дава възможност за победа. Ще започнат война, ако вече не са я започнали.

- А ние? – гледах я със затаен дъх.

- Ние ще продължим мисията си докрай. И ние, чутините, сме се подготвили. – Хоная ми се усмихна, въпреки че лицето ѝ беше станало бледо. – По-добре се довери на нас! Вярвай ми! Да вървим!

Извън залата, под свода, висок повече от сто метра, на големия площад, който с околните сгради оставяше впечатление на голям градски площад, беше настанал оживен трафик, истинско гъмжило от летателни превозни средства. Кацаха и излитаха, поотделно и на по-малки и по-големи ята, спираха до тичащи чутини и острини, и след влизането им в тях, веднага пак отлитаха. Всичко ставаше много бързо. С ускорена крачка вървах в една по-малка група чутини, повечето от нашия екипаж, непосредствено до Хоная.

- Натам! – извика тя и посочи един свободен участък от площада, накъдето се насочихме с все по-бързи крачки, докато накрая не преминахме в тичане, както всички около нас. Тогавя с поглед улових излитането на много стотици летателни апарати на ята, като след това проследих полета им на височина и видях как след остър завой се насочиха към изхода.

- Виж! – извиках на Хоная, която пък вече ми сочеше с ръка летателните апарати, идващи след тях. – Това са нашите!

Веднага се спряхме, летателните апарати за миг достигнаха до нас и спряха със скоростта на спортните автомобили на Земята, разтвориха се от нашата страна

за свободно влизане със скок в тях, всичко беше извършено за няколко мига и както предишното излитане на ята, сега и ние излетяхме с няколкостотин летателни апарата в кръгов полет към изхода и към нашия кораб-майка от класа корабоносачи.

Кратките съобщения на нашия холодисплей по време на полета ни даваха най-необходимата информация. Всичко беше в интензивно движение. Не само ние. Поне според съобщенията на холодисплея, които ни показваха връщането на нашата група за преговори на корабоносача „ЗАВОЕВАТЕЛ 949“, а след това вече празния, доскоро препълнен „Площад на мира“ пред голямата зала с масата за преговори, край която вече нямаше никого. След това, в онази част на холодисплея се показа блясък от експлозия с кратко съобщение за взривяването на космическата станция за организиране на мирни преговори. Погледнах Хоная:

- Острините ли я взривиха?

- Да... И това означава война. Войната започна...

- Война... Война е... – полугласно повтаряха един след друг.

- Сега всички сили и от двете страни ще влязат в бой – Хоная стисна по-силно ръката ми, а в отговор аз стиснах нейната.

След това всички замълчаха. Докато неочаквано мълчанието не беше прекъснато от възкликанието:

- Вижте! Нашите флотове пристигат!

Изведнъж през големия прозорец на командното помещение пред нас се показва величествена гледка. От всички облаци, струпани от лявата ни страна, бавно пристигаха огромни космически кораби. По целия астероиден пояс, докъдето ни стигаше погледа, техните предни части вече бяха извън облаците, открити, добре видими, а зад тях – още по-големи части от корпусите. Настъпи миг тишина с ням възторг. Разбира се, и противниковата страна имаше такива флотове в готовност. Обаче гледката беше величествена.

- Гледайте на холодисплея! – долетя вик.

Всички го послушаха. От противоположната стра-

на, непосредствено до астероидния пояс, бързо се придвижваха корабите на острините. Отново се вдигна шум от възклицания и догадки за възникналата ситуация.

- Могат и да ни пресекат пътя! – обади се един чутин, недалеч встрани, от дясната ми страна. – В обхвата на техните оръдия сме. Ще ни нападнат!

- Няма – веднага не се съгласи с него по-решителен глас от задната част.

Отново настъпи тишина. Сега всички гледахме показаната симулация на вероятната развръзка на събитието. Наистина, всичко показваше навременното ни изтегляне.

- Ще се измъкнем – спокойно размишлявайки общи един чутин до холодисплея. – Обаче, какво ще стане след това? Ще нападнат нашия корабоносач и още преди да успеем да кацнем в него, ще се окажем във вихъра на битката.

- Трябва да влезем от страната, която е противоположна на нападението – обади се друг чутин до холодисплея, – иначе ще ни свалят. Най-добре ще е през задните входи.

Така и направихме. Събитията скоро потвърдиха нашите предвиждания. В предната част на големия ни корабоносач започнаха да попадат енергийни ракети веднага след кацането на малкия ни БУРЕВЕСТНИК, и то със сила, която няколко пъти последователно разтrese пода под краката ни. А изникна и въпросът дали има смисъл да бягаме във вътрешността на корабоносача, като се отдалечим от нашия БУРЕВЕСТНИК, защото при евентуално разпадане на корабоносача на съставните му части, ще трябва да се върнем на по-малкия, обаче по-бърз и маневрен БУРЕВЕСТНИК. Но пък летището с хангарите беше непосредствено под външната част на корабоносача и затова беше уязвимо в случай на последователни попадения на енергийни бомби в този участък, така че вътрешността все пак беше по-добре защитена, поради изключително големите размери на корабоносача.

И отделни хора изказаха такива мисли, а други

пък настояваха въпреки всичко да останем на БУРЕ-ВЕСТНИК, готови за бързо излитане от хангара и от корабоносача. Надделя обаче препоръката на командването. Все пак, така трябваше да е по-добре за нас. А при това изборът на думи на командването беше доста различен от обичайния. Защитата ни щяла да бъде една от най-важните задачи за командването. Увериха ни, че щели да направят всичко необходимо за нас, сякаш добре им беше известно значението на нашата мисия. Но все пак корабоносачът не се изтегли веднага, за да се скрие в облаците зад останалия ни пристигащ флот. Даваше упорит отпор на нападението, без да се изтегля. Следователно, ставаше дума за още нещо. Но за какво?

След пристигането в помещенията, определени за нас, веднага всички се събрахме около големия холодисплей, който показваше обширна част от космоса около нас с всички астероидни пояси и разположението както на нашите флотове, така и на тези на острините. Престрелки вече имаше във всички гранични райони надалеч в космоса и вътре в целия астероиден пояс. Но все пак, една част се отличаваше както по гъстотата на престрелките, така и по мощта на експлозиите. Това беше точно около онази част от астероидния пояс, където беше най-големият участък на чутините. Сега всичко изглеждаше като някакво нападение от обсада срещу защитните полета с бункери, които напълно ограждаха целия този участък, показан като защитена от всички страни крепост. Да, най-мощните, ако не повечето от своите корабоносачи, острините бяха насочили именно натам.

- Защо искат тази част от астероидния пояс? - попитах аз след продължително съсредоточено наблюдение. Двама чутини до мен се спогледаха. Обаче не ми отговориха. Поне не веднага. А после, след като смихълът на моя въпрос ставаше все по-смушаващ, по-близкия чутин каза след замислено взирание в холодисплея:

- Прекалено бързо се изреждат тези събития напоследък. А резултатите от сблъсъците в отделни участъци е трудно да се предскажат.

Кимнах в потвърждение. Това беше истина. Обаче... Попитах всъщност нещо друго, а това не беше отговор на моя въпрос...

Все по-мощният обстрел на нашия корабоносач, въпреки отбранителния огън от всички наши оръжия, изтъняваше или дори пробиваше бронираните щитове на неговия корпус. Но изведнъж обстрелът престана; това, разбира се, беше странно. Поне за мен. През прозореца, непосредствено над нас, а и далеч напред, тогава неочаквано забелязах придвижване на огромни корпуси на наши космически кораби. Онези от астероидните облаци ни задминаваха и вече бяха поели върху себе си вражеския обстрел. Цялата мощ на противниковия огън сега се насочваше към тях. Обаче това не ги спря. Те бяха прекалено много. Почти целият флот, дошъл от гъстите тъмни облаци, или поне голяма част от него, сигурно участваше в нападението. Влизаха директно под най-жестокия обстрел. Да, пробиваха си път към обсадената част на астероидния пояс. Идваха на помощ. Разбиваха обсадния обръч, така че острините бяха принудени да се изтеглят по цялото направление на атакувания флот на чутините. Това беше бърз и за мен неочакван обрат в съотношението на силите на бойното поле; сега чутините поеха инициативата по цялата линия.

- Ще успеят! - възкликна един чутин до холодисплея, в който всички напрегнато се взираха. Също и аз. Но гледката на холодисплея ни най-малко не беше радваща. Погледнах чутините, за да видя реакциите им, обаче те само се усмихваха и доволно кимаха.

- А защо толкова доволство? - попитах аз. На дисплея успоредно с проникването на нашия флот се показваше и приближаването на също толкова големия флот на острините, иначе малко по-встрани, обаче сблъсъкът с тях ми се струваше неизбежен. Поне така се виждаше. Посочих ги с ръка.

- Още преди да разбием обсадните им обръчи, те ще бъдат тук - казах на Доброчут, като показвах неразбираемите за мен реакции на чутините. - Не е ли малко

прекалено рано за тази ваша радост?

А Доброчут първо ме погледна с по-жив блясък в очите, а след това каза сериозно:

- Вижте, познаваме начина на мислене на земляните. И не ни е трудно да обясняваме особеностите в нашия живот. Също така, имаме достатъчен опит със земляните. Всякакъв вид опит. Обаче, опитът ни учи, че земляните първо трябва всичко да преживеят повторно. Когато на някои ваши индивиди дадохме възможност да живеят сред нас и да се приспособят към нашия начин на живот, много бързо възприеха и нашите ценности. Много им харесаха. Бяха възхитени. Не беше необходимо да ги принуждаваме за нищо. Просто сами възприемаха всичко. И никой от тях след това не се оплакваше от нищо. А когато на отделни ваши земляни само описахме нашата цивилизация, с думи, в разговор, държаха се много въздържано. Тук – Доброчут показва спокойната част от астероидния пояс, около която се водеха най-жестоките битки, – тук сме съхранили това, което наричаме Чистилище.

- Чистилище? – повторих последната дума на чутина.

- Да, това е особеност на нашата цивилизация. И, доколкото знам, за нея не сме говорили със земляни. Така че за нас и това как ще реагират земляните на дейност от този вид, все още крие доста неизвестни.

Не знаех какво да си мисля за всичко това. Само повторих част от думите на чутина: „Дейност от този вид...” А след това, докато мисълта ми някак си се запъваше, добавих още, по-скоро за себе си:

- За това не сте говорили с нито един землянин... – набръчках чело и се вторачих в Доброчут. – А за какво сте говорили с тях? Искам да кажа...

Чутинът отгатна моите съмнения.

- О, доста им показвахме. Приехме ги сред нас. Хубави мигове прекараха сред нас, завързахме познанства с тях, всеки от тези земляни намери добри приятели сред нас. Разговаряхме както за нашите общи склонности, така и за евентуалните различия.

- Какво искате да кажете с това – за евентуалните различия? От известно време съм сред вас, но все още имам усещане, че все по-слабо ви познавам. Е, поне от време на време имам такова усещане.

А тогава ни прекъсна съобщение към екипажа да се подготви за приемане на товара от астероидния пояс.

- Внимание! До спасителните групи. Някои астероиди от района на Чистилището са повредени.

Обърнах се към Доброчут:

- Какво значи това?

- Не знам – Доброчут ме погледна. – Вие имате задължение, важно, много важно задължение. Затова останете тук! Спасителните групи ще свършат тази работа. Сигурно част от нашата високотехнологична техника е повредена по време на обстрелите от страна на острините. А какви усложнения могат да настъпят при поемането и повторното съставяне на толкова сложна система, каквата е Чистилището, още по-трудно мога да си представя.

На холодисплея можахме да видим първите схватки на нашите корабоносачи с външните корабоносачи на острините от обсадния им обръч. Експлозиите на енергийните бомби с мощния си ослепителен блясък покриха отначало само по-рехавата външна част на обсадния обръч, обаче с напредването на силите на чутините обстрелът преминаваше все по-надълбоко и почти през всички полусфери. Техните корабоносачи проникваха неудържимо. Това можеше да се види достатъчно ясно. Обаче, когато вече всичко сочеше пълен разгром на нападателния обръч на острините, на тях им се удаде отново да организират редовете на флотовете си във вътрешността. Но корабоносачите на чутините ни най-малко не се поколебаха от това. Веднага ги атакуваха по цялата ширина и със същата унищожителна мощ и постепенно ги разкъсваха и унищожаваха, така че острините се принудиха да отстъпят пред това неудържимо нападение. Обаче с разрушителното си нападение чутините все още не можеха да постигнат панически бяг и разпадане на организиранията действия на острините. Те

се отбраняваха с цялата действаща огнева мощ от всички групи свои кораби и бързо възстановиха още една вътрешна защитна огнева сфера, макар и не достатъчно мощна, за да спре корабоносачите на чутините.

Въодушевлението край холодисплея започна да стихва при новата картина на разпределение на силите. При все по-честите отмествания на погледа, за да видя реакциите на чутините, ми секна дъхът. Тяхната внезапна въздържаност потвърждаваше страха ми от прекалено бързо пристигане на корабоносачите на острините в тези бойни пространства. На острините, както можеше да се види, им се удаде да спечелят достатъчно време за пристигане на техните корабоносачи. И сега ще се разпали схватка между двата флота, още преди на чутините да се удаде да пренесат всичко това... Търсех дума, с която да обознача онова тяхно нещо, което чутините наричаха Чистилище, да, вероятно то ще е един вид върхова технология... Тези две понятия – Чистилище и върхова технология – не можех да съвместя по никакъв начин. Прекалено малко информация имах за всичко това, разбира се. А от всичко може и да съм разбрал значението на това нещо за чутините, които, съдейки по размерите на въоръжените сили, хвърлени за нашето спасяване, сякаш му приписваха съдбоносно значение. Но и острините задействаха еднакво мощни сили, което най-вероятно показва техният стремеж да превземат или унищожат това нещо. Така. Това нещо. Думата „нещо“ беше, може би, най-подходяща заради своята неопределеност. Защото, безсъмнено, това не беше нищо. Вече беше казано нещо определено. Нещо важно, да, въпреки че въз основа на казаното все още не можех да си формирам никаква вярна представа за всичко това. А заради това нещо се сбиха, и то дяволски сериозно. Е, да, корабоносача, на който се намирах с целия екипаж на нашата мисия, чутините задържаха в тила. Не го изпратиха в истинския вихър на боя. Щяха вероятно да го използват само за превоз. Хм? През това време на холодисплея вече започна да се показва първия дистанционен обстрел на корабоносачите от двете страни. С пог-

лед обходих цялата картина на холодисплея: всъщност чутините наистина бяха хвърлили в бой повечето свои корабоносачи, няколко от тях се бяха насочили към вътрешността на тази част от астероидния пояс. Да, ако им се удадеше... Корабоносачите трябваше да изтеглят цялото това нещо от вихъра на боя и да го пренесат на страни. Така ще направят. Поне възнамеряват нещо такова, а острините вече бяха отгатнали или предвидили това и сега се опитваха да го предотвратят. С всички сили. Както и да е, нищо не показваше бърз изход от това стълкновение.